

Vedtak om overtredelsesgebyr

1 Innledning

Finanstilsynet viser til varsel om vedtak om overtredelsesgebyr av 5. februar 2026, svarbrev av 20. februar 2026, samt øvrig korrespondanse.

Saken gjelder dine ordreinnleggelse og handler som du har gjennomført i aksjer notert på Euronext Oslo Børs og Euronext Growth i perioden 13. mars 2024 – 10. oktober 2025. Handlene er gjennomført både av deg personlig og gjennom ditt investeringsselskap.

Finanstilsynets konklusjon er at det foreligger overtredelse av forbudet mot markedsmanipulasjon etter markedsmisbruksforordningen.¹ (MAR) artikkel 15 jf. verdipapirhandelloven (vphl.) § 3-1.

Finanstilsynet har på denne bakgrunn besluttet å ilegge deg et overtredelsesgebyr på 150.000 kroner, jf. vphl. §§ 21-1 og 21-9. Finanstilsynet har valgt å rette ansvaret mot deg personlig, og ikke foretaket som du har handlet på vegne av.

2 Sakens rettslige utgangspunkt

Det følger av vphl. § 3-1 første ledd at MAR med visse tilpasninger som følger av EØS-avtalen vedlegg IX, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig, gjelder som lov i Norge.

Etter MAR artikkel 15 er markedsmanipulasjon og forsøk på markedsmanipulasjon forbudt. Etter MAR artikkel 12 nr. 1 omfatter markedsmanipulasjon:

"a. Inngåelse av en transaksjon, plassering av en handelsordre eller enhver annen atferd som

- i) gir eller er egnet til å gi falske eller villedende signaler om tilbudet, etterspørselen eller kursen på et finansielt instrument, [...], eller*
- ii) sikrer eller er egnet til å sikre ett eller flere finansielle instrumenter, [...] på et unormalt eller kunstig nivå, med mindre personen som inngår en transaksjon, plasserer en handelsordre eller deltar i enhver annen atferd, godtgjør at transaksjonen, ordren eller atferden har blitt foretatt av legitime grunner og er i samsvar med akseptert markedspraksis i henhold til MAR artikkel 13."*

Det er ikke fastsatt noe akseptert markedspraksis i Norge etter MAR artikkel 13.

¹ Forordning (EU) nr. 596/2014

MAR artikkel 12 nr. 2 lister opp en rekke former for adferd som skal anses som markedsmanipulasjon, herunder:

"Plassering av ordrer på en handelsplass, herunder enhver trekking eller endring av ordrer, ved bruk av enhver tilgjengelig handelsmetode, herunder elektroniske metoder som for eksempel algoritmehandel og høyfrekvent handel, som har en av virkningene nevnt i nr. 1 bokstav a) eller b), og som

- i. forstyrrer eller forsinker eller er egnet til å forstyrre eller forsinke handelsplassens handelssystem,*
- ii. gjør eller er egnet til å gjøre det vanskeligere for andre personer å identifisere reelle ordrer i handelsplassens handelssystem, herunder ved å legge inn ordrer som fører til overbelastning eller destabilisering av ordreboken, eller*
- iii. gir eller er egnet til å gi falske eller villedende signaler med hensyn til tilbudet av, etterspørselen etter eller kursen på et finansielt instrument, særlig ved å legge inn ordrer for å skape eller forverre en tendens".*

Vedlegg 1 til MAR lister i bokstav A opp indikatorer på manipulerende atferd relatert til falske og villedende signaler og kurssikring. Eksempel på slik indikator er:

- e. I hvilken utstrekning handelsordrer som inngis, eller transaksjoner som utføres, er konsentrert til et kort tidsrom av handelsperioden og medfører en kursendring som senere reverseres.*
- f. I hvilken utstrekning handelsordre som inngis endrer beste kjøps- eller salgskurs på et finansielt instrument, [...] eller mer generelt opplysningene om ordreboken som er tilgjengelig for markedsdeltakerne, og annulleres før de utføres.*

Indikatorerne er utdypet i vedlegg II avsnitt 1 i delegert Kommissjonsforordning (EU) 2016/522 som er gjennomført i verdipapirforskriften § 3-1 tredje ledd. Det fremgår i nr. 5 at former for praksis som spesifiserer indikatoren i vedlegg 1 i MAR, blant annet er:

- e. Inngivelse av flere eller store handelsordrer som ofte ikke er synlig på den ene siden av ordreboken, for å gjennomføre en handel på den andre siden av ordreboken. Når handelen er gjennomført, fjernes ordrer som ikke var ment å utføres – vanligvis kjent som «layering» og «spoofing». [...]*

Det følger av vphl. § 3-4 at forbudet mot markedsmanipulasjon også gjelder for fysisk person som for en juridisk persons regning deltar i beslutninger om å gjennomføre slike handlinger.

Etter vphl. § 21-1 første ledd kan Finanstilsynet ilegge overtredelsesgebyr for overtredelse av forbudet mot markedsmanipulasjon. For fysiske personer kan gebyret settes til inntil 43 millioner kroner, jf. vphl. § 21-1 annet ledd. Vilårene for å ilegge overtredelsesgebyr fremgår av vphl. § 21-9. Fysiske personer kan ilegges overtredelsesgebyr for forsettlig eller uaktsomme overtredelser. Ved avgjørelsen av om en administrativ sanksjon skal ilegges og ved utmålingen fremgår det videre av vphl. § 21-14 at det kan tas hensyn til følgende:

1. overtredelsens grovhet og varighet,
2. graden av skyld hos overtrederen,
3. overtrederens finansielle styrke, særlig samlet omsetning eller årsinntekt og eiendeler,
4. oppnådd fortjeneste eller unngått tap,
5. tap påført tredjepart som følge av overtredelsen,
6. vilje til å samarbeide med myndighetene,
7. tidlige overtredelser,
8. forhold som nevnt i forvaltningsloven § 46 annet ledd (foretak),
9. andre relevante forhold.

3 Sakens bakgrunn

3.1 Finanstilsynets undersøkelser

Finanstilsynet har undersøkt handler utført av deg i perioden 13. mars 2024 – 10. oktober 2025. Handlene er gjennomført både av deg personlig og gjennom ditt heleide selskap, og utført gjennom to ulike verdipapirforetak.

Undersøkelsene er basert på informasjon fra Euronext Securities Oslo (VPS) og vår transaksjonsdatabase. Det er også innhentet informasjon om din ordreinnlegging fra verdipapirforetakene du har handlet gjennom, og fra Euronext Oslo Børs' overvåkningssystem.

Finanstilsynet har mottatt åtte rapporter om mistenkelige ordre og transaksjoner fra tre ulike aktører knyttet til din handelsatferd i perioden fra 13. mars 2024 – 10. oktober 2025.

Finanstilsynet har i sine undersøkelser observert at du har hatt et handelsmønster hvor du legger inn flere ordre på én side av ordreboken, ofte med stigende eller fallende prisnivåer på ordrene. Ordrene plasseres normalt nær beste pris, men også på lavere eller høyere nivåer, og justeres eller flyttes raskt i takt med utviklingen i ordreboken. Andre markedsaktører, ofte en som benytter algoritmebaserte systemer, reagerer på den kjøps- eller salgsinteressen som skapes, ved å flytte sine egne ordrer. Når kursen når et visst nivå legger du inn ordre på motsatt side av ordreboken, slik at handel gjennomføres. Kort tid etter at handelen er gjennomført, kanselleres eller reverseres de opprinnelige ordrene.

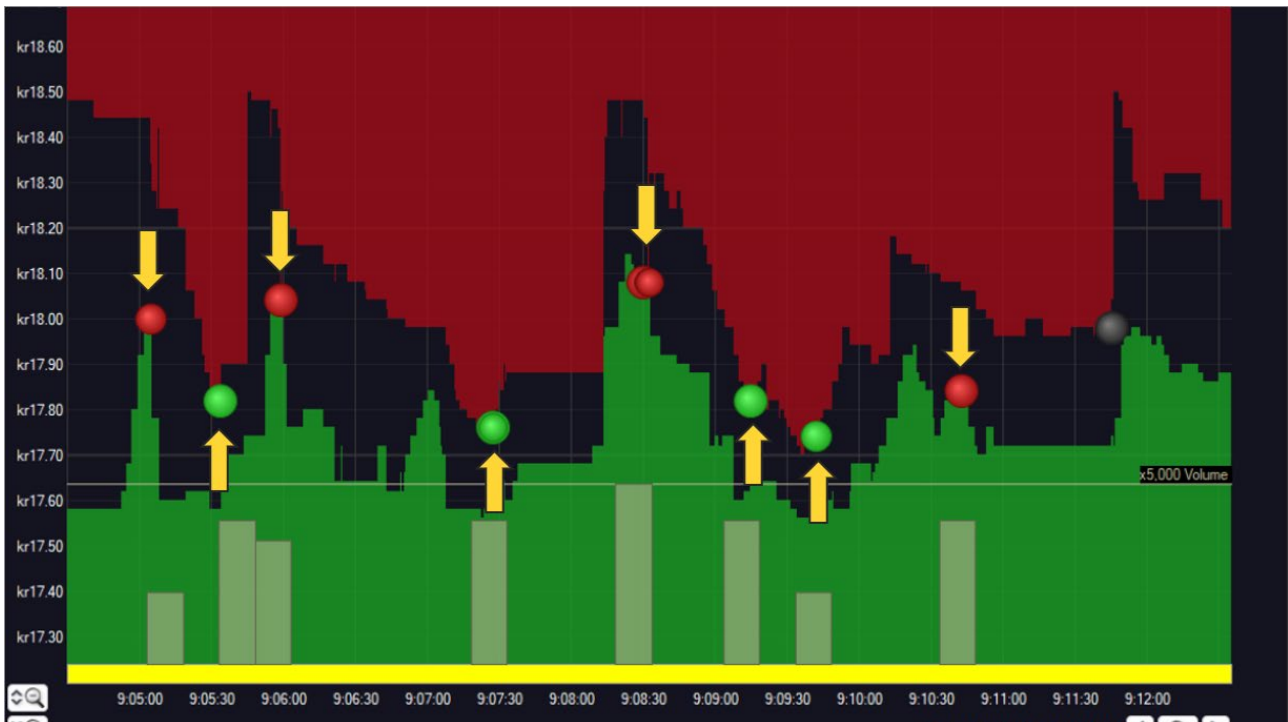
Din handelsatferd som er beskrevet ovenfor, har vært utført systematisk og i ulike aksjer og i stort omfang. I perioden fra 13. mars 2024 til 10. oktober 2025 er det observert 46 dager med denne type handelsadferd, fordelt på 9 forskjellige aksjer. Finanstilsynet har valgt å avgrense saken til et utdrag av tilfeller fordelt på 10 dager i 6 ulike aksjer hvor atferden fremstår tydeligst og hvor du har lyktes med den antatte strategien. Et kjennetegn ved disse 6 aksjene er at de er mindre likvide og at det er en viss avstand mellom beste salgs- og kjøpskurs (spread).

Adferden som danner grunnlag for vedtaket, er oppsummert i tabellen nedenfor. I varsel om vedtak om overtredelsesgebyr ble datagrunnlaget for dine ordre og handler oversendt i sin helhet. Du har ikke hatt innsigelser mot datagrunnlaget.

Dato	Aksje	Antall ordre som er vurdert til å oppfylle kriteriene for villedende ordreatferd	Antall tilfeller av handel i motsatt retning av opprinnelig ordre	Høyeste prosentvise endring i prisen i ordreboken observert som følge av ordreatferden
13.03.2024	GEOS	473	23	≈ 3,71%
14.03.2024	GEOS	413	19	≈ 5,33%
26.06.2024	AIX	323	13	≈ 5,85%
10.07.2024	AIX	306	14	≈ 3,00%
12.08.2024	EIOF	663	33	≈ 3,48%
13.08.2024	EIOF	475	34	≈ 2,22%
16.01.2025	LIFE	501	28	≈ 4,24%
13.02.2025	VGM	490	20	≈ 8,11%
15.04.2025	HAV	442	24	≈ 7,30 %
08.10.2025	HAV	473	23	≈ 2,88 %

3.2 Eksempel på handelsatferd

I det følgende gis det et eksempel som illustrerer handelsatferden din nærmere. Bildet nedenfor er hentet fra Euronext Oslo Børs sitt overvåkningssystem. Aksjekursen vises på venstre side, og nederst vises tid med 30 sekunders intervall. Ditt handlede volum illustreres ved søylene nederst på bildet. Sirklene viser handlene du har gjennomført, hvor røde sirkler er salgssinitiert og grønne sirkler er kjøpsinitiert. De tilhørende grønne og røde områdene representerer ordreboken for aksjen, hvor grønt område viser beste kjøpskurs og rødt område viser beste salgskurs. Det svarte område viser forskjell mellom beste salgs- og kjøpskurs (spread). Bildet viser din handelsaktivitet i aksjen Eidesvik Offshore ASA mellom kl. 09.05 og kl. 09.12 den 12. august 2024.

I tidsrommet mellom kl. 09:07:19 og 09:07:36 legger du inn flere salgssorderer på ulike prisnivåer. Dette agerer andre aktører på, og beste salgskurs går ned fra 17,96 kroner ned til 17,78 kroner. Ordrene dine legges inn/eller endres med få sekunders mellomrom. I bildet over vises dette som trinnvise (hakkvise) endringer der beste salgskurs i ordreboken justerer seg hver gang du endrer dine ordrer, noe som indikerer at andre, ofte en automatisert handelsalgoritme, responderer direkte på dine ordreinnleggelsler ved å legge en salgssordre på lavere nivå. Kl. 09:07:39, legger du så inn en motgående kjøpsordre på 17,76 kroner, og denne ordren blir umiddelbart matchet. Et sekund senere, kl. 09:07:40 kanselleres de opprinnelige salgssorderne dine. I det vedlagte bilde ser man dette ved at det røde området umiddelbart reverserer og flytter seg tilbake mot høyere prisnivåer idet ordrene dine kanselleres.

Fra 09:07:47 gjentas samme adferd, men på motsatt side av ordreboken. Du legger inn flere kjøpsordre på stigende nivåer fra 17,62 kroner til 18,14 kroner med få sekunders mellomrom, noe som gradvis løfter ordrebokens beste kjøpskurs. Ordreboken beveger seg også her trinnvis i takt med dine endringer, før du snur din egen ordreinteresse når prisnivået er påvirket. Kl. 09:08:42 legger du inn en salgssordre på motsatt side av ordreboken på 18,08 kroner som blir matchet umiddelbart, før det legges inn enda en salgssordre 09:08:44 på 18,08 kroner, som også matches. Et sekund senere, kl. 09:08:45 kanselleres de opprinnelige kjøpsorderne.

Gjennom hele perioden fra kl. 09:00 til 09:55 gjentas det samme handelsmønsteret. Du la totalt inn nye ordre eller endret eksisterende ordre 644 ganger i løpet av de første 55 minuttene av handelsdagen denne dagen, mens det ble gjennomført 33 handler i motsatt retning. Du kjøpte

53 182 aksjer for 946 652 kroner og solgte like mange aksjer for 956 841 kroner i samme periode. Du fikk en fortjeneste på 10 189 kroner i løpet perioden, som oppstod ved at handelen skjer til en pris som er påvirket av de ordrene som ikke ble gjennomført.

3.3 Kontakt med verdipapirforetak

Finanstilsynet viser til at du har mottatt henvendelser fra to verdipapirforetak om din handelsatferd.

Den 17. januar 2025 mottok du en e-post fra det ene verdipapirforetaket vedrørende din atferd i aksjene Lifecare ASA og Huddly AS den 16. januar 2025. I e-posten stilte de spørsmål ved rasjonale bak din handelsatferd, mer konkret til 38 tilfeller der du hadde lagt inn ordre på én side av ordreboken for deretter å gjennomføre handel på motsatt side, etterfulgt av kansellering av de opprinnelige ordrene. Det ble vist til at en slik type atferd kan være egnet til å gi villedende signaler om tilbudet, etterspørselen eller kursen på aksjene, og at dette kan utgjøre markedsmanipulasjon etter verdipapirhandelloven § 3-1.

Du svarte på e-posten den 18. og 19. januar. I e-postene skrev du at alle ordrene var reelle, og at du kunne fått «fill» på dem alle. Du virker å erkjenne at atferden kan misoppfattes, og sier du vil være mer observant fremover. Du forklarer at du handler med små marginer og forsøker å utnytte «spreaden» i aksjer. Du peker på at algoritmehandel ofte legger seg foran dine ordre, og at du derfor må justere ordrene dine kontinuerlig.

26. mai og 14. oktober 2025 mottok du henvendelser fra det andre verdipapirforetaket om tilnærmet samme type handelsadferd i HAV Group ASA. De viste til at du gjentatte ganger har plassert kjøps- og salgsordrer i denne aksjen som ny høyeste/laveste kurs, hvorpå ordren er trukket tilbake kort tid etter at du har gjennomført en handel i motsatt retning. Videre opplyste de at de hadde lagt merke til dette over en lengre periode, og minnet deg på at det alltid skal være kommersiell hensikt bak alle kjøps- og salgsordrer. Du bekreftet til foretaket 14. oktober 2025 at du skulle være oppmerksom på dette.

4 Dine kommentarer

Du har anført at du ikke har hatt noen manipulativ hensikt ved dine ordreinnleggelsener og handler.

Du har forklart at du i stor grad har fulgt en «scalping»-strategi når du har handlet med aksjer, med mange små handler og små gevinster. Denne strategien har forutsatt at man følger markedets bevegelser og tilpasser seg til de til enhver tids gjeldene kjøps- og salgskurser, ofte innenfor spreaden. Du opplyser at så å si alle dine ordre og handler har hatt minimal eller ingen påvirkning av kursbildet i enkeltaksjer.

I svarbrev til Finanstilsynets varsel om overtredelsesgebyr viser du til betydningen av innflytelsen fra algoritmebaserte systemer på handelsmønsteret i en aksje. Algoritmene er ofte programmert til å legge seg i beste posisjon på kjøper- eller selgersiden inntil et visst nivå. Dette fører til at man må legge inn mange ordrer og endringer i ordrenivåer hvis man ønsker å ligge som beste kjøper eller selger. Du viser til at det ikke bare er du som skaper en kjøps- eller salgsinteresse ved å legge inn mange ordre, det samme er tilfelle for de algoritmebaserte systemene. Videre har de ofte samme strategi som deg, ved at også algoritmene i mange tilfeller legger inn ordre på motsatt side av ordreboken når kursen på en aksje når et visst nivå.

Videre opplyser du at du mottok henvendelser fra verdipapirforetak om rasjonale bak handlene, og at du oppfattet at det kom på grunnlag av mulig uregelmessigheter i gjennomførte handler. Du var etter dette mer påpasselig på å la dine ordrer bli liggende i ordreboken, selv om algoritmen fikk "fill" eller fjernet sine ordrer, slik at andre aktører kunne matche dine ordrer. Du oppfattet at dette var hovedinnvendingen fra verdipapirforetaket og var i god tro om at du hadde tilpasset deg til gjeldende regelverk.

Du ber med bakgrunn i din forklaring om at det ikke ilegges overtredelsesgebyr, alternativt at gebyrets størrelse settes ned.

Du viser til at du har vært i god tro om at du har handlet innenfor regelverket, blant annet med en referanse til Høyesteretts avgjørelse fra 2012, den såkalte Robotdommen². Videre viser du til at du gjorde tilpasninger i ditt handelsmønster etter henvendelser fra verdipapirforetak.

Du har vist til at handelsmønsteret

[REDACTED] Du forklarer at saken har vært en belastning for deg, at du kommer til å akseptere en eventuell beslutning fra Finanstilsynet og at du ønsker å bli ferdig med saken og legge den bak deg. Du har ikke handlet i aksjemarkedet de siste fire månedene da saken har påvirket deg sterkt, og mener at en advarsel vil ha tilstrekkelig virkning i denne saken. [REDACTED]

5 Finanstilsynets vurderinger

5.1 Vilkår for å ilegge overtredelsesgebyr

Den objektive gjerningsbeskrivelsen i MAR artikkel 12 nr. 1 bokstav a) i) omfatter "inngåelse av transaksjon, plassering av en handelsordre eller enhver annen atferd som gir eller er egnet til å gi falske eller villedende signaler om tilbudet, etterspørselen eller kursen på et finansielt instrument [...]".

Plassering av ordre, herunder trekking eller endring av ordrer, på en måte som er egnet til å gi falske eller villedende signaler med hensyn til tilbudet av, etterspørselen etter eller kursen på et finansielt instrument, er nevnt som et eksempel på markedsmanipulasjon i MAR artikkel 12 nr. 2 bokstav c). Dette gjelder særlig hvis ordreinnleggelsen skaper eller forverrer en tendens. I ditt tilfelle legges ordrene inn/endres ordrene ofte til ny høyeste/laveste kurs, og på den måten skapes en kursdrivende tendens. Et slikt handelsmønster skaper et inntrykk av kjøps- eller salgsinteresse.

Handelsordre som inngis og som endrer beste kjøps- eller salgskurs på et finansielt instrument, eller mer generelt opplysningene om ordreboken som er tilgjengelig for markedsdeltakerne, og annulleres før de utføres er også omtalt som en indikator på markedsmanipulasjon i vedlegg I til MAR bokstav A alternativ e). Praksisen med å legge inn ordre på den ene siden av ordreboken, som ofte ikke er synlige, hvorpå ordrene trekkes tilbake når det er gjennomført handel på motsatt side i ordreboken, er nevnt i utfyllende regelverk til MAR som en form for praksis som spesifiserer indikatorer på markedsmanipulasjon.

Finanstilsynet finner det ut fra opplysningene som er innhentet, overveiende sannsynlig at størsteparten av dine ordreinnleggelse er brukt som et instrument for å påvirke kursen på aksjer og ikke for å gjennomføre en handel (ikke-genuine ordre). Det er lagt vekt på at du legger inn flere ordre på én side av ordreboken, ofte med stigende eller fallende prisnivåer på ordrene. Ordrene plasseres normalt nær beste pris, men også på lavere eller høyere nivåer, og justeres eller flyttes raskt i takt med utviklingen i ordreboken. Andre markedsaktører, ofte en som benytter algoritmebaserte systemer, reagerer på den kjøps- eller salgsinteressen som skapes, ved å flytte sine egne ordrer. Når kursen når et visst nivå legger du inn ordre på motsatt side av ordreboken, slik at handel gjennomføres. Kort tid etter at handelen er gjennomført, kanselleres eller reverseres de opprinnelige ordrene. Ved å legge inn ordre i mindre likvide aksjer, har denne handelsatferden latt seg gjennomføre uten stor risiko for at de ikke-genuine ordrene ville bli matchet. Gevinstmulighetene oppstår gjennom en handel som gjennomføres til en pris som er påvirket av de ikke-genuine ordrene.

² Rt 2012/686

Du har anført at algoritmebaserte systemer benytter samme strategi som deg. Finanstilsynet er ikke kjent med at dette er tilfellet. Det er riktig at algoritmebaserte systemer kan endre eller flytte ordre når markedet beveger seg. Dette skiller seg imidlertid fra situasjoner hvor det legges inn ordrer som ikke er ment å gjennomføres, og hvor de opprinnelige ordrene kanselleres eller trekkes tilbake etter at handel i motsatt retning er gjennomført. Handelsatferden din avviker fra det som Finanstilsynet normalt ser hos algoritmebaserte systemer eller andre markedsaktører.

Du har videre anført at du endret din atferd etter at du mottok henvendelser fra verdipapirforetak, ved at du lot ordrene ligge i ordreboken etter at du fikk gjennomført handel på motsatt side av ordreboken. Du forklarer at på denne måten kunne andre aktører matche dine ordrer. Finanstilsynet forstår anførselen dithen at dine ordre med dette var genuine og at du dermed hadde reell kjøps- eller salgsinteresse for disse ordrene. Dette er Finanstilsynet ikke enig i. Finanstilsynets vurdering er at du etter advarslene endret adferd noe, ved at du i en del tilfeller reverserte ordrene i stedet for å kansellere dem. At ordrene reverseres vil si at de ikke trekkes fra ordreboken, men at de endres til høyere/lavere prisnivåer enn de opprinnelige ordrene. Finanstilsynets vurdering er at også disse ordrene er ikke-genuine og ikke er lagt inn i ordreboken basert på en reell kjøps- eller salgsinteresse. Ordrene ble reversert til prisnivåer hvor det var liten risiko for at ordrene ble matchet. Finanstilsynet mener strategien utgjør en del av samme handelsmønster som tidligere. At ordrene ble liggende noe lenger i ordreboken før de ble reversert endrer ikke dette.

Som det fremgår av tabellen under punkt 3.1 skiller andelen ordre som matches seg markant fra andelen ordre som kanselleres. Videre er det dokumentert at handelsmønsteret som er beskrevet er utført gjentatte ganger og systematisk over flere handelsdager.

Disse ikke-genuine ordrene er egnet til å gi et uriktig bilde av tilbud og etterspørsel i aksjen, og atferden har også vært egnet til å påvirke kursbildet i enkeltaksjer.

Finanstilsynets vurdering er at dine ordreinnleggelse og handler har vært egnet til å gi falske eller villedende signaler om tilbudet, etterspørselen eller kursen på aksjene. Høyesteretts avgjørelse fra 2012 endrer ikke Finanstilsynets vurdering av dette. I den nevnte saken ble to daytradere frifunnet for markedsmanipulasjon under henvisning til rettsstridsreservasjonen i norsk rett.

Din sak skiller seg fra Robotdommen ved at det i ditt tilfelle ikke er snakk om reelle handler, men innlegging og trekking av ordre.

Finanstilsynet viser til at Høyesterettsdommen også ble avsagt under et annet regelverk som gjaldt forut for MAR³. Ved innføringen av MAR ble definisjonen av markedsmanipulasjon utvidet og presisert. Det fremgår også av fortalen til MAR⁴ at markedsmanipulasjonsbestemmelsen skal kunne tilpasses nye former for handel eller nye strategier som kan innebære markedsmissbruk. Det fremgår videre følgende:

"For å gjenspeile at handel med finansielle instrumenter blir stadig mer automatisert, er det ønskelig at definisjonen av markedsmanipulasjon inneholder konkrete eksempler på misbruksstrategier som kan gjennomføres ved bruk av enhver tilgjengelig handelsmetode, herunder algoritmehandel og høyfrekvent handel. Eksempelene som gis, er verken ment å være uttømmende eller ment å antyde at samme strategier gjennomført med andre metoder ikke også vil utgjøre markedsmissbruk."

Handelsadferden din faller videre under eksempler og indikatorer på markedsmanipulasjon i MAR. Det er Finanstilsynets vurdering at dette ikke er en adferd som anses allment akseptert i markedet, slik det ble lagt vekt på i Robotdommen.

³ Market abuse directive, 2003/6/EC

⁴ MARs fortale punkt 38

Det er videre Finanstilsynets vurdering at du forstod at dine ordreinnleggelse og handler var egnet til å gi et falskt eller villedende signal om tilbud og etterspørsel i de aktuelle aksjene samt at dette var en tilsiktet virkning. Dette understøttes av at du har fortsatt med dette handelsmønsteret, om enn i noe endret forstand, til tross for advarsler fra verdipapirforetak. Det fremgikk eksplisitt av henvendelsene du mottok at det skal være kommersiell hensikt bak alle kjøps- og salgsordrer, og at atferden kunne utgjøre markedsmanipulasjon.

Etter dette er det Finanstilsynets vurdering at både de objektive og subjektive vilkårene for å ilegge overtredelsesgebyr er oppfylt.

5.2 Vurdering av om overtredelsesgebyr skal ilegges og gebyrets størrelse

Vphl. § 21-14 inneholder en oversikt over en rekke momenter som Finanstilsynet kan ta i betraktning ved vurdering av om overtredelsesgebyr skal ilegges og ved utmåling av overtredelsesgebyr. Oversikten er ikke uttømmende. Under enhver omstendighet må vurderingen gjøres på konkret grunnlag i den enkelte sak.

Av forarbeidene⁵ fremkommer det at:

"Ved at de legitime markedsmekanismene forstyrres, vil det være stor risiko for at handler sluttet på feilaktig eller sviktende grunnlag. I så fall vil risikoen for å tape penger som følge av tilfeldigheter bli høyere (uforutsigbar risiko). Kort sagt blir konsekvensen i sin tur at aktørene vil ønske å innberegne et høyere risikotillegg (eller velge alternative markeder), noe som av ulike årsaker dermed vil svekke norske bedrifters tilgang på kapital."

Du har anført at du ikke har handlet aksjer de siste månedene, da saken har påvirket deg sterkt. Finanstilsynet forstår videre at du mener at en advarsel vil ha tilstrekkelig individualpreventiv virkning. Finanstilsynets vurdering er imidlertid at allmennpreventive hensyn og ivaretagelsen av markedets integritet tilsier at Finanstilsynet ilegges et overtredelsesgebyr i denne saken. Forbudet mot markedsmanipulasjon, sammen med forbudet mot innsidehandel og ulovlig spredning av innsideinformasjon, er en av de helt sentrale bestemmelsene i MAR. Dette tilsier også etter Finanstilsynets vurdering at overtredelsen bør sanksjoneres med overtredelsesgebyr.

Finanstilsynet ser generelt alvorlig på handelsaktivitet hvor aktører søker å påvirke ordrebildet med den konsekvens at markedet villedes om kurs, tilbud eller etterspørsel i en bestemt aksje. Handel i verdipapirer skal gi uttrykk for reell kjøps- og salgsinteresse.

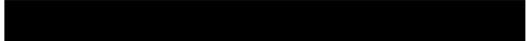
Når det gjelder utmåling legges det vekt på dine handlinger kan bidra til å svekke tillitten til verdipapirmarkedet. Videre er det vektlagt at du fortsatte med handelsatferden, om enn i noe endret forstand, til tross for advarsel fra verdipapirforetak om at adferden kunne utgjøre markedsmanipulasjon. Videre er det lagt vekt på omfanget av handelsatferden og graden av skyld.

Finanstilsynet har også sett hen til din finansielle stilling ved utmålingen, og [REDACTED] [REDACTED] Ut fra en konkret helhetsvurdering anser Finanstilsynet en gebyrstørrelse på 150 000 kroner som et passende beløp.

⁵ NOU 2017:14 pkt. 4.1

6 Vedtak om overtredelsesgebyr

Ut fra de forhold som er omtalt, har Finanstilsynet besluttet å treffe følgende vedtak:

 ilegges et overtredelsesgebyr på 150 000 kroner for overtredelse av forbudet mot markedsmanipulasjon i MAR artikkel 15 jf. artikkel 12, jf. vphl. § 3-1.

Hjemmel for å ilegge overtredelsesgebyr er vphl. § 21-1 første ledd jf. §§ 21-9 og 21-14.

Det gjøres oppmerksom på at vedtaket vil bli publisert på våre nettsider.

Dette vedtaket kan påklages innen 3 uker etter at vedtaket er mottatt. En eventuell klage sendes Finanstilsynet. Klageinstans er Finanstilsynsklagenemda. Forvaltningsloven §§ 18 og 19, om partenes adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter, gjelder.

Overtredelsesgebyrer innkreves av Skatteetaten ved Statens innkrevingsentral. I tilfeller der vedtaket ikke påklages vil Statens innkrevingsentral sende krav om betaling umiddelbart etter klagefristens utløp. I tilfeller der vedtaket påklages, sendes kravet etter at klagen er avgjort av Finansdepartementet. Statens innkrevingsentralers frist for betaling er 3 uker etter at faktura er sendt.

For Finanstilsynet

Marte Voie Opland
direktør for markedstilsyn

Thomas Borchgrevink
seksjonsleder

Dokumentet er godkjent elektronisk.